

Datum 2016-11-12
Vår referens Ola Kårén
Direkttelefon 060-19 33 83
E-post ola.karen@sca.com

Näringsdepartementet
Lars Ekberg
Wilhelm Magnusson
n.registrator@regeringskansliet.se

SCA Skogs synpunkter på Underlagsrapporter från arbetet med att ta fram Sveriges första nationella skogsprogram - diarienummer: N2015-2214-sk

Allmänna synpunkter

SCA Skog (härefter benämnt SCA) tackar för möjligheten att ge synpunkter på underlagsrapporterna.

Vi anser att det är mycket angeläget att starta upp ett nationellt skogsprogram. Underlagsrapporterna ger en bra grund för detta.

SCA Skog förvaltar SCAs skogsinnehav, där vi med 2 miljoner ha produktiv skogsmark är Europas största privata markägare. Vi försörjer SCAs svenska industrier med råvara från både egna skogar, privata markägare och skogsföretag från en yta som upptar mer än hälften av landets skogar. SCA Skog är en del av Forest Products, med bland annat massa-, pappers- och sågverksindustrier samt vindkraftsetablering och bioenergiverksamheter. SCA tar nu genom betydande investeringar i Östrand nästa steg för att säkra vår del i den nya bioekonomin. Våra skogar är tillgängliga via allemansrätten för bärplockning, rekreation med mera, och genom att vi upplåter jakt- och fiskerätter. Nationella skogsprogrammet är därför en angelägenhet både nationellt och globalt för SCA, för de skogsägare vi bedriver affärer med samt för våra intressenter och kunder.

Vi ser som det viktigt nu är att etablera ett långsiktigt och slagkraftigt nationellt skogsprogram, som tillvaratar möjligheterna med att bruka skog och producera värdefulla produkter och tjänster. Vi vill trycka särskilt på vikten av att ett nationellt skogsprogram betonar:

SCA Skog förvaltar SCAs stora skogsinnehav samt försörjer SCAs svenska skogsindustrier med virkesråvara från egen skog och genom virkesköp från privata skogsägare.

SCA Skog ingår i SCAs affärsenhet Forest Products, som producerar papper för förpackningar och tryck, massa, sågade trävaror och förnybar energi samt erbjuder kostnadseffektiva transportlösningar.

Styrelsens säte Sundsvall. Organisationsnr 556048-2852. Momsregistreringsnr SE556048285201.

SCA Skog
Skogsvårdsavdelningen
851 88 SUNDSVALL
Besökare: Skepparplatsen 1

Tel: 060-19 30 00

www.scaskog.com

- 1) **Långsiktiga styrmedel och satsningar på infrastruktur** vilka är ett villkor för investeringar i bioekonomin, såväl traditionell som ny industri.
- 2) **Stärkt äganderätt** är ett villkor för att skogsägaren ska investera i sitt skogsbruk. Detta gäller såväl produktion av virke, biologisk mångfald som andra ekosystemtjänster.
- 3) **Tryggad råvara**, vilket sker genom ökad produktion i kombination med ökad kvalitet i naturvärden, inte kvantitet.

Gällande första punkten betonar SCA att:

- En kilometerskatt är skadlig för hela skogssektorn och reducerar dramatiskt möjligheterna att realisera de positiva förslag som finns i programmet. Denna effekt blir större ju längre norrut och västerut i landet man kommer. Den blir också särskilt påtaglig för energisortiment från skogen. Skogsbränsle är en resurs som inte kan tillvaratas i den norra delen av landet om en km-skatt införs.
- Bristande järnvägsunderhåll på de tvärbanor som är avgörande för flödet av virke till industrin är en betydande risk för industrins utveckling. Mer än hälften av transportarbetet till SCAs industrier sker med tåg på dessa tvärbanor. För att vidmakthålla och på sikt kunna öka tågtransporter krävs bättre underhåll.
- Stabila och rimligt långsiktiga förutsättningar är nödvändiga om produktion av avancerade biobränslen, såsom biodiesel och biobensin, ska kunna utvecklas och bidra till att transporterna ska kunna bli fossilfria och att bioekonomin även ska kunna inbegripa transport och distribution.

Stärkt äganderätt påverkar skogsägarens vilja att investera i sin skog. Synen på skogen breddas samtidigt, det vittnar inte minst underlagsrapporterna om. Men det är tack vare en stark äganderätt som vi har en utomordentligt värdefull resurs att förvalta. Detta gäller oavsett om det rör produktion av virke, biologisk mångfald eller andra ekosystemtjänster. Att stärka äganderätt och ge markägarna större inflytande i de förslag som regeringen går vidare med i ett nationellt skogsprogram är därför mycket viktigt.

Tredje punkten, tryggad råvara, handlar i stor grad att finna en balans och kunna göra avvägningar mellan olika intressen. Skogsstyrelsen bör kunna ta en mycket mer aktiv roll för att lyfta produktionsfrågorna. Det kan handla om att tydliggöra hur mycket (eller lite) man utnyttjar av produktionspotentialen. Exempelvis genom att sköta röjningar, använda rätt trädslag, mm. Det kan även vara att visa på hur mycket mer man kan öka skogsproduktionen med gödsling, trädslagbyten, dikesrensning eller andra mer intensiva metoder. Vi anser att andelen skyddad skogsmark är tillräcklig. Andelen som skyddas eller lämnas som hänsyn är hög även i internationella jämförelser. Inriktningen bör därför vara att öka kvalitén på det som redan är formellt skyddat. För frivilligt skyddad skog och hänsyn kan mer åtgärder göras för att öka naturvärdet, och vi stödjer de förslag som ges i AG2.

Övriga synpunkter

Vi delar de synpunkter som Skogsindustrierna framför i sitt remissvar. Liksom Skogsindustrierna avstår vi från att kommentera rapporterna var för sig.

Flera förslag från arbetsgrupperna har stora likheter. Det rör t.ex. kompetensuppbyggnad, skapande av arenor eller plattformar för att lyfta skogens alla värden samt vikten av att skogen brukas uthålligt. Dessa kompletterar varandra och bör naturligtvis hanteras i en helhet och inte utvecklas var för sig. Det är av stor vikt att markägarnas röst är tydlig när dessa frågor behandlas i det nationella skogsprogrammet.

Viltfrågan bör lyftas fram tydligare i ett nationellt skogsprogram. I södra Sverige måste viltstammarna först regleras så att det går att föryngra med tall på tallmark. Stora synergier finns här med biologisk mångfald genom att andra viltbegärliga trädslag (rönn, asp, sälg, ek) tillåts bli trädbildande igen. I norra Sverige är problemen med höga viltskador mer regionalt betingade. Foderbrist är inte huvudproblemet, för tall planteras fortfarande i stor omfattning, utan det handlar även här om att anpassa avskjutningen. Skogsstyrelsen bör få en tydligare roll i framtagandet av data och prognoser av fodertillgång vilket är viktiga beslutsunderlag inom den befintliga viltförvaltningen. Man bör även bli tydligare i rådgivningen till skogsägarna (t.ex. ståndortsanpassning, effekter av viltbete på produktion, kvalitet och biologisk mångfald). SCA efterlyser mer forskning kring företags- och samhällsekonomiska effekter av att ha världens högsta älgstam. Jakten av klövvilt har ett stort värde, och det är viktigt att fortsatt vårda detta, men vi anser att det inte på långa vägar uppväger de kostnader som skogsägaren och samhället bär.

När det gäller arbetsgrupp 2 är det tydligt att man inte nått ända fram i tolkningen av vad som är hållbart skogsbruk. Beträffande begreppet naturens gränser så anser SCA att svenskt skogsbruk befinner och rör sig definitivt inom dessa. Jämfört med skogsbruk på många andra håll i världen är det globala avtrycket mycket lägre; t.ex. växthusgaser där skogsbruket och dess produkter tvärtom är en viktig del av lösningen. Även om naturen sätter yttre gränser, går det inte att definiera hållbarhet utan att samtidigt beakta alla tre dimensionerna. Att diskutera hållbart skogsbruk blir ointressant utan att beakta den ekonomiska dimensionen; annars skulle man inte hålla på med skogsbruk eller driva en skogsindustri. Att alltför ensidigt lyfta fram en av de tre pelarna, som i underlagsrapport 2, är därför inte meningsfullt. Begreppet naturens gränser ersätter därför inte hållbarhet och det är inte fruktbart att utgå från det i det framtida nationella skogsprogrammet. Hållbarhet bör därför även fortsättningsvis definieras ur ekonomisk, ekologisk och social synvinkel, och i skogsprogrammet även ha ett tydligt fokus på FNs Agenda 2030.

Flera av grupperna betonar begreppet hållbart skogsbruk och att det är en framgångsfaktor för utvecklandet av en bioekonomi. Skogen och dess produkter har en mycket viktig roll, inte minst för klimatnyttan. Underlagsrapporterna från SLU ger mycket

tydligt stöd för detta. Synen på vilka skogsbruksmetoder som kan användas för att öka skogsråvaran divergerar dock i arbetsgrupp 2. SCA välkomnar fortsatt dialog kring skogen, och dess roll i den nya bioekonomin. Dialogen måste dock spetsas och fördjupas på andra plan. Vi tror att en tydlig och stark medverkan av forskningen kan vara välgörande i det fortsatta nationella skogsprogrammet. Det är viktigt att lyfta blicken både mot globala frågor, t.ex. FNs globala hållbarhetshåll och mot trender som verkar mer långsiktigt, som klimatfrågan.

Forskningen kan även tydliggöra skillnaden mellan argument som primärt är baserade på ideologi och de som bygger på fakta. Detta gäller såväl bedömningar av risker, nyttor och avvägningar. Vi förespråkar en adaptiv modell för att öka skogsproduktionen och samtidigt göra avvägningar mot biologisk mångfald och andra ekosystemtjänster. Det är precis så Sverige har tagit positionen som en ledande skogsnation. Vi har satt djärva mål (skogen ska återbeskogas och öka, 1903 års skogsvårdslag), skapat tydliga och jämställda mål och regler, följt upp dem och gjort anpassningar. Kunskapsunderlaget är mycket gediget och lämpligt för att pröva och öka omfattningen av metoder som i dagsläget sker i blygsam skala. SLU och Skogsstyrelsen har nyligen arbetat med att utveckla begreppet adaptivt skogsbruk. De bör därför ta en större plats i det nationella skogsprogrammet.

Gällande förslaget dynamisk naturvård, DYNA, anser vi att det är viktigt att nytta och total långsiktig kostnad utreds noggrant. Vidare måste säkerställas att skog inte låses fast efter ett arrende gått ut – annars blir dessa obrukbara för markägaren. Eventuella ersättningar när arrendet går ut måste därför också värderas, samt skyddet det innebär rymmas inom beslutade mål. Rent generellt är det bra med fler skyddsformer men vi tror att detta bättre kan lösas på andra sätt t.ex. KOMET, och bygga på större frivillighet från skogsägarens sida. Detta skulle även minska konflikten mellan skogsägare och naturvården.

SCA stödjer liksom Skogsindustrierna förslaget om ersättningsmarker vid skydd av skog. Modellen med ESAB påskyndar och underlättar reservatsbildningen för alla berörda parter och vi utgår från att det enbart används för att nå redan beslutade mål om skydd av skog.

Vi vill i sammanhanget ytterligare trycka på vikten av att tillhandahålla fria geografiska data om skogen. Detta kommer att generera en lång rad positiva bieffekter, förutom att det möjliggör skonsammare och effektivare tillvaratagande av skogsråvaran.

SCA Skog stödjer även det särskilda yttrandet av Göran Örlander och Gunnar Lindén.

Med vänlig hälsning

Mats Sandgren
VD SCA Skog AB